

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Bakalářská práce

2009

Kateřina Špírková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Studijní program: Ekonomika a management

Obor Účetnictví a finanční řízení podniku

Bakalářská práce

Založení nestátní neziskové organizace (občanského sdružení) a její prvotní provoz, způsoby financování a nejčastější problémy

Vedoucí práce: Ing. Marie Vejsadová

Autor: Špírková Kateřina

2009

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně a vyznačila všechny citace z pramenů.

V Trhových Svinech dne 10. 4. 2009.....

Podpis

Poděkování

Děkuji Ing. Marii Vejsadové za to, že se ujala vedení mé bakalářské práce, a také za její věcné připomínky a cenné rady, které pomohly k přetvoření eseje na odborný text.

Obsah:

1. Úvod.....	6
2. Metodika.....	7
3. Nezisková organizace	8
3. 1. Historie neziskového sektoru v České republice.....	8
3. 2. Definice pojmu.....	10
3. 3. Rozdělení neziskových organizací.....	10
3. 4. Důvody k založení neziskové organizace – občanského sdružení.....	11
3. 5. Legislativní úprava oblasti neziskových organizací.....	12
4. Proces vzniku (založení) nestátní neziskové organizace –občanského sdružení.....	14
4. 1. Zaměstnanci neziskových organizací.....	16
5. Způsoby financování.....	19
5. 1. Pojem fundraising.....	19
5. 2. Dary jednotlivců.....	21
5. 3. Firmy a podniky.....	24
5. 5. Nadace.....	26
5. 6. Podpora získaná z územních samosprávných celků a ministerstev.....	27
5. 7. Prostředky z fondů Evropské unie.....	28
5. 8. Místní akční skupiny.....	29
6. Mateřské centrum – Človíček NEBOJSA, o.s.....	32
6. 1. Důvody vzniku občanského sdružení.....	32
6. 2. Přípravný výbor.....	32
6. 3. Ustanovující schůze.....	33
6. 4. Zahájení provozu.....	34
6. 5. První finanční zdroje.....	35
6. 6. Potřeba zaměstnance.....	38
6. 7. Město Trhové Sviny – partner neziskového sektoru.....	40
6. 8. Grant od Krajského úřadu.....	40
6. 9. Žádost o grant – místní akční skupina Sdružení růže.....	41
6. 10. Aktivita členů občanského sdružení.....	42
6. 11. Výměna členů i statutárních orgánů.....	42
6. 12. Práce s veřejností.....	43
7. Závěr.....	44
8. Summary.....	46
9. Seznam použité literatury:.....	47
11. Seznam příloh:.....	49
12. Přílohy	

1. Úvod

„Trochu zjednodušeně by se dalo říct, že občanská společnost má tři hlavní pilíře. Prvním z nich je život spolkový v nejširším slova smyslu. Tedy svobodné sdružování lidí do různých typů organizací od spolků, občanských iniciativ a občanských sdružení přes nadace a obecně prospěšné společnosti až po církve či politické strany. Lidé se v těchto organizacích sdružují proto, aby v nich společně uskutečňovali to, co se lépe uskutečňuje společně než jednotlivě. Určující přitom je, že toto sdružování – vedoucí k autentické sebestrukturaci společnosti – vyrůstá z jiných zájmů než čistě podnikatelských či výdělečných a že stát jako zástupce celé společnosti toto sdružování a jeho práci podporuje a zvýhodňuje. Činí tak přinejmenším ze dvou důvodů: jednak proto, že stabilita, harmonie a úspěšnost společnosti jako celku do značné míry záleží i na tom, zda nejrůznější legitimní a přitom nevýdělečné zájmy občanů a jejich skupin mají dostatek možností se uplatnit, jednak proto, že většina těchto neziskových aktivit neslouží jen těm, kdo se jich účastní, ale přináší obecný prospěch, tedy výsledky, z nichž se tak či onak mohou těšit všichni“

Projev prezidenta republiky Václava Havla na sympóziu "Myšlenky Václava Havla a koncept občanské společnosti" Macalester College, Minneapolis / St. Paul, USA, 26. dubna 1999

Právo volně se sdružovat je garantované Listinou základních práv a svobod, jež tvoří součást ústavního pořádku České republiky. Toto právo bylo potlačeno po únorovém převratu v roce 1948. Všechny občanské iniciativy a aktivity se povinně sdružily do Národní fronty a pro nic jiného nebylo v socialistickém státě místo.

Po sametové revoluci v listopadu 1989 se znovu dostávají lidská práva a tedy i právo svobodného shromažďování a volného spolčování do popředí zájmu. Jejich faktická aplikace je jedním ze základů demokratické občanské společnosti..

Tato práce se zabývá problematikou založení a fungování neziskové organizace. Cílem bakalářské práce je popsat důvody k založení nestátní neziskové organizace, způsob vzniku, počáteční provoz a možnosti financování v podmínkách současné legislativy.

Těžištěm práce je definování možností a způsobů financování neziskové organizace a v praktické části pak jsou tyto metody financování podrobněji popsány na konkrétní organizaci: Mateřském centru – Človíček NEBOJSA, o.s., které vzniklo v Trhových Svinech v roce 2007.

2. Metodika

Zdroje informací pro vytvoření této práce se dají rozdělit na dvě velké skupiny. První skupinu tvoří informace čerpané z odborné literatury zaměřené na problematiku neziskového sektoru jako takového, informace o jednotlivých způsobech financování a další informace vztahující se k běžnému provozu neziskových organizací. Do této skupiny patří i informace čerpané z veřejně dostupných zdrojů na internetu, především z informačního portálu jihočeského regionu, ale i z dalších webových stránek.

Druhou skupinou zdrojů materiálu pro tuto práci jsou osobní zkušenosti zakladatelů Mateřského centra – Človíček NEBOJSA, o. s. Tato organizace vznikla v srpnu 2007 v Trhových Svinech. Jednou ze zakladatelek a později členkou statutárního orgánu byla i autorka této práce. Kapitola č. 6 je vlastně popisem procesu vzniku a prvotního provozu této konkrétní neziskové organizace.

Součástí práce jsou i fotografie a grafy, které mají sloužit k lepší názornosti popisovaných skutečností.

3 .Nezisková organizace

3. 1. Historie neziskového sektoru v České republice

Lidé se zcela přirozeně sdružují do skupin, komunit, celků a stavů. (Anderle, 2002) Vznikají regionální svazy šlechty, ochranné svazy měst, řemeslnické cechy a sdružení. Cechy představují korporativní typ spolčování – povinné členství na základě určitého znaku – příslušnosti k řemeslu, k činnosti. Protikladem toho je asociativní typ spolčování – členové spolků se sdružují naprosto dobrovolně. Počátky asociativního principu najdeme v době osvícenského myšlení. Ale již ve středověku se některá sdružení spolkům podobají – laická náboženská bratrstva, literátská bratrstva, mariánské družiny, učené vzdělávací a vědecké sodality. V našich zemích jsou již ve 13. století činěny pokusy o ustavení řemeslných organizací – cechů. Slovo cech v podstatě znamená řád, společenství. Pražští řezníci měli svá privilegia sdružovací již z doby Přemysla Otakara II (1260). Bratrstvo malířů bylo v Praze ustaveno již v roce 1348. Podobné cechy vznikají v Evropě daleko později: 1401 Paříž, 1403 Londýn ...

V evropské kultuře 18. století přináší osvícenství myšlenky o volném sdružování. Formy spolčování, které přineslo cechovní zřízení, přitom zůstaly. S osvícenstvím přichází myšlenka o potřebě obecného prospěchu, vzdělávání, zlepšování duchovního stavu lidstva a schopností lidského poznání.

Jako první sdružení doby osvícenské vzniká v roce 1746 v Olomouci Societas eruditorum incognitorum (Společnost neznámých učenců). Tvořili ji vědci a učenci, nespokojení s monopolem jezuitů ve školství. V roce 1784 vzniká veřejná Královská česká společnost nauk. Ve stejném době vzniká první mecenášský spolek – Společnost vlasteneckých přátel umění v Čechách (1796), která položila podporou výtvarného umění základy dnešní Národní galerie.

Filantropie a mecenášství byly projevem kultivovaných a vzdělaných osobností, které patří k rozvoji občanské společnosti.

V 16. století vznikají většinou na náboženské půdě místní literátská bratrstva, která rozvíjela kulturu, filozofii, etiku, vzdělanost, školství, latinskou a českou literaturu, renesanční styl života, ale i úctu k Bohu, šíření ctností, zušlechťování dobrých mravů a morálky. Zdrojem příjmů byly především sbírky a odkazy těch občanů, kterým záleželo na rozvíjení vzdělání a kultury.

V 17. a 18. století se absolutní rakouská monarchie právem obává nekontrolovaného sdružování občanů. Zmatek v zákazech a omezeních spolkové činnosti vedl vídeňský dvůr k vydání Dekretu dvorské kanceláře z roku 1843. Po porážce revoluce roku 1848 byl vydán v roce 1849 prozatímní spolkový zákon, podle něhož mohly nepolitické nevýrobní spolky vznikat bez povolení úřadů s následnou ohlašovací povinností. V roce 1852 je vydán Spolkový zákon č. 253/1852 říšského zákoníku. Tento zákon byl však velmi svazující. Společnost si vynutila o 15 let později Zákon o právu spolčovacím. Tento pak převzala v roce 1918 Československá republika a platil u nás až do roku 1951. S rozvojem spolkové činnosti jde ruku v ruce podpora finanční. Demokratická společnost je příznivě naladěna projevům filantropie a mecenášství.

V této době vzniká mnoho různých spolků, např. Měšťanská beseda (1845), Spolek Evropa (1854), Spolek českých zvěrolékařů (1899) a mnohé další. Významný byl vznik hnutí Sokol. Vznik Sokola v únoru 1862 je u nás spojen s nástupem novodobého spolkového hnutí, které bylo projevem probouzející se národní a občanské aktivity a v mnohém nahrazovalo doposud neexistující české politické organizace. Jeho zakladatelem byl dr. Miroslav Tyrš a představitelé demokratického křídla české politiky, a tak se toto hnutí stalo důležitým prostředkem aktivizace širokých vrstev národa.

První dvě desetiletí samostatného Československa byla dobou rozsáhlých občanských svobod. V republice pokračuje činnost tradičních spolků, vznikají i nová sdružení a dochází ke značnému rozšíření jejich činnosti. Vzniká řada sdružení pro pěstování styků mezi národy – myšlenka hnutí Panevropského.

Značný rozvoj probíhá ve spolcích turistických – Klub českých turistů v čele s Vojtou Náprstkem (byl založen v roce 1888). V roce 1929 spravoval 644 nocleháren, vlastnil 20 hradů a zámků a další měl ve své správě. Jeho majetek byl velice rozsáhlý.

V roce 1911 se v Čechách začíná rozvíjet skauting.. V roce 1930 má již 34 253 členů. Významného postavení dosahuje Společnost Československého Červeného kříže – v roce 1930 v ní pracovalo přes 35 000 členů a členek. Dobrovolnictví bylo značně rozšířeným jevem v oblasti péče o zdraví a charitativní činnosti.

Tisíce drobných spolků – od hasičských po čtenářské a pěvecké – existovaly a působily v každé obci. Bylo zcela běžné, že v pětitisícové obci bylo kolem 30 i více sdružení občanů. Občanský sektor byl nositelem rozvoje společnosti, nesl v sobě i nutnou dávku konzervatismu

a dodržování tradic, udával i společenský tón a zároveň zajišťoval rozvoj vědění, kultury a sportu. Měl plnou podporu státu. Tím, že nebyl jednotnou organizací, ale prostupoval napříč společnostmi, byl vnímán velmi silně a představoval prvek, který budoval demokracii.

V roce 1948 byly tyto tisíce spolků plošně zrušeny či formálně převedeny pod ROH (Revoluční odborové hnutí) a centrální instituce. Komunistický zákon č. 68/1951 Sb. O dobrovolných organizacích a shromážděních říká: „*Těžisko spolčování v lidové demokracii přechází na masové organizace. Měšťácké bezobsažné a samoučelné formy spolkaření jsou přežitkem.*“

Značný rozvoj občanských aktivit po roce 1989 není náhodný, je tedy výsledkem tradice, která je v naší zemi silně zakořeněná. V roce 2002 bylo v ČR registrováno 48 885 občanských sdružení, obecně prospěšných společností, nadací a nadačních fondů. V současné době je jejich počet téměř dvojnásobný.

3.2. Definice pojmu

Nezisková organizace je pojem, který je obecně používán, aniž by byl definován nějakým platným právním předpisem v České republice. (Růžičková, 2007) Předpisy pro vedení účetnictví platné do konce roku 2003 zavedly pojem – nevýdělečné organizace – i když podchycoval jen určitý výsek neziskového sektoru. Nyní je takto kategorie organizací označována jako subjekty, u nichž hlavním předmětem činnosti není podnikání.

Neziskové jsou organizace, které **nebyly založeny nebo zřízeny za účelem podnikání**, jak je konstatováno v zákoně o daních z příjmů, na nějž odkazují i ostatní daňové zákony. **Jsou založeny za účelem provozování činnosti ve prospěch toho, kdo měl zájem na jejich zřízení. Je zde kladen větší důraz na důležitost výsledků hlavního poslání**, přičemž výše příjmů z něj stojí obvykle až na druhém místě.

3. 3. Rozdělení neziskových organizací

Základní rozdělení právnických osob je uvedeno v § 18 občanského zákoníku:

- účelová sdružení majetku – např. nadace
- sdružení fyzických nebo právnických osob – např. občanská sdružení
- jednotky územní samosprávy – obce, kraje, ale i stát

- jiné, o nichž tak určí zvláštní zákon – Česká televize, Český rozhlas, Akademie věd ČR, profesní komory.

Zákon o daních z příjmů uvádí výčet těchto subjektů v § 18 odst. 8. Nejedná se tedy o výčet vyčerpávající:

- zájmová sdružení právnických osob,
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a politická hnutí,
- nadace a nadační fondy,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- veřejné výzkumné instituce,
- školské právnické osoby podle zvláštního právního předpisu,
- obce,
- organizační složky státu,
- kraje,
- příspěvkové organizace,
- státní fondy,
- subjekty, o nichž tak stanoví zákon.

Poznámka:

Politickým stranám a nadacím zvláštní zákon podnikání přímo zakazuje. Jiné omezení je nastaveno v zákoně č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, a to spočívá v přímém zákazu, aby se sdružení nezakládalo k výkonu výdělečné činnosti.

3. 4. Důvody k založení neziskové organizace – občanského sdružení

Každý den vznikne v ČR neuvěřitelných 50 občanských sdružení. (Dle údajů Ministerstva vnitra byl počet občanských sdružení v roce 2008 – červen 63 773 a v lednu 2009 již 74 265, tj. nárůst za 7 měsíců o 10 492 o.s.)

Občanská sdružení vznikají v praxi především k dosažení určitého účelu. Mají působit tam, kde je pocíťovaný nedostatek zájmu či možností ze strany státu a jeho institucí, nebo tam, kde

se skupina občanů rozhodne aktivně se zapojit do veřejného života v oblasti sportu, kultury, politiky, sociální sféry apod.

V celé naší republice vznikají občanská sdružení nebo jiné druhy neziskových organizací a představují tak klíčový prvek při vzniku silné občanské společnosti, pomáhají prohlubovat společenské vztahy a vycházejí z konkrétních potřeb a specifik místních komunit na úrovni obcí a měst. Často se zaměřují na práci s určitými skupinami: děti a mládež, senioři, osoby se zdravotním postižením, osoby ohrožené sociálním vyloučením a drogovou závislostí a podobně.

Neziskový sektor se významně podílí na sociální politice, je nezastupitelný v práci se starými, nemocnými spoluobčany, stará se o oběti domácího násilí, o invalidy, lidi s psychickými poruchami, značnou část z nich i zaměstnává a tak výrazně snižuje náklady státu.

Neziskové organizace tak vlastně vyplňují tržní selhání v určitých oblastech. Tržní rovnováha v oblasti vyjmenovaných služeb nefunguje, neboť dochází k porušení zásad optimálního alokace zdrojů. Nelze vyprodukovat s minimálními náklady maximální množství statků v optimální struktuře. Oblast poskytování těchto služeb bude tedy vždy záležitostí státu a neziskové sféry a firmy zaměřené na vytváření zisku nebudou pravděpodobně za stávajících podmínek velkými konkurenty neziskového sektoru.

3. 5. Legislativní úprava oblasti neziskových organizací

Právní předpisy, týkající se neziskového sektoru jsou zastaralé. Očekávalo se, že se vše vyřeší novým účinným občanským zákoníkem. Tento zatím ještě účinný nebude, a proto se zákonodárci rozhodují zabývat se dílčími novelami platných právních předpisů. Jsou to: zákony o nadacích a nadačních fondech 227/1997 Sb., zákon o dobrovolnické službě 198/2002 Sb., zákon o veřejných sbírkách č. 117/2001 Sb., zákon o sdružování č. 83/1990 Sb., Zásady vlády o poskytování dotací ze státního rozpočtu nestátním neziskovým organizacím, které vláda schválila usnesením č. 114 ze dne 7. 2. 2001 a jsou přílohou tohoto usnesení.

Dále existuje mnoho dalších zákonů, které už nemají tak přímý vztah k neziskovému sektoru, ale přesto se ho také týkají. Jsou to především daňové zákony – zákon o dani z přidané hodnoty 235/2004 Sb., daních z příjmů č. 586/1992 Sb., dani darovací, dědické a z převodu nemovitostí č. 357/1992 Sb., ale zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., na který navazuje s účinností od 1. 1. 2003 prováděcí vyhláška ministerstva financí související s neziskovými

organizacemi č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání.

V této souvislosti chci zmínit iniciativu Výboru pro legislativu a financování neziskových organizací, který vznikl z iniciativy Rady vlády pro nestátní neziskové organizace. Tento Výbor vznikl koncem roku 2007 a za úkol si vzal právě změny v legislativní úpravě neziskové sféry.

4. Proces vzniku (založení) nestátní neziskové organizace – občanského sdružení

Podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, mají občané právo svobodně se sdružovat bez povolení státního orgánu.

Občanské sdružení je samostatnou právnickou osobou. Orgány státní správy mohou zasáhnout do činnosti občanských sdružení jen v mezích zákona. Členy mohou být jak fyzické, tak i právnické osoby.

Občanské sdružení vzniká registrací na Ministerstvu vnitra se současnou evidencí na Českém statistickém úřadě, který vede evidenci sdružení. Sídlo, název, orgány a činnost občanského sdružení jsou vymezeny stanovami, návrh na registraci podávají nejméně tři občané, alespoň jeden z nich musí být starší 18 let.

Tato skupina se nazývá **přípravný výbor**. Do návrhu na registraci je třeba uvést název organizace sídlo, plná jména všech členů přípravného výboru, rovněž jejich rodná čísla s adresou a vyznačit, kdo z nich je zmocněnec výboru, oprávněný jednat jménem výboru, a v příloze dopisu pak text **Stanov** ve dvojím vyhotovení. Se zmocněncem pak příslušný pracovník Ministerstva vnitra komunikuje.

Název občanského sdružení se musí výrazně lišit od názvu jiné právnické osoby, která již na území České republiky svoji činnost vyvíjí.

Název musí obsahovat označení „občanské sdružení“ nebo „o. s.“.

V případě splnění všech podmínek, úředník ministerstva opatří jedno vyhotovení stanov razítkem ministerstva, doložkou o provedené registraci a přiděleným identifikačním číslem (IČO).

Stanovy

Vše potřebné pro existenci i zánik členské základny, likvidaci či slučování má být upraveno ve stanovách. Je to potřeba vycházející z nedokonalosti současné zákonné úpravy neziskové sféry. Skupina zakládajících členů by se měla snažit podchytit co nejvíce problémů, které mohou v určitých případech nastat, a najít správné řešení a definovat je ve stanovách, zejména řešit otázku majetku.

Stanovy musí obsahovat všechna důležitá ustanovení týkající se organizace. Především právní postavení sdružení, cíl činnosti sdružení, práva a povinnosti členů, statutární orgány sdružení, zásady hospodaření, zánik sdružení.

Změnu stanov musí schválit členská schůze. Změnu stanov je sdružení povinno oznámit Ministerstvu vnitra do 15 dnů od schválení změny a zároveň zaslat ve dvojnásobném vyhotovení text změny.

Ustanovující schůze

Po úspěšném zaregistrování je třeba svolat ustanovující schůzi, na které vlastně teprve organizace vznikne. Občané, přítomní na ustanovující schůzi, se stanou zakládajícími členy (s jejich písemně potvrzeným souhlasem) a provede se volba statutárních zástupců podle toho, jak je toto upraveno ve stanovách.

Z ustanovující schůze se napíše zápis i s presenční listinou. Spolu se Stanovami je Zápis z ustanovující schůze nejdůležitější písemností vzniklé neziskové organizace.

Členské schůze by se měly i nadále konat pravidelně, nejméně jednou ročně. Z každé schůze je nutné pořizovat zápis, jehož součástí je podepsaná presenční listina.

Zápis musí obsahovat označení jednání, datum, hlavní body, o kterých se jednalo, schválení či neschválení daných bodů.

Počáteční provoz – zahájení činnosti

Dalším doporučovaným úkonem je registrace u místně příslušného finančního úřadu. Tato registrace není povinná u organizací nevznikajících za účelem dosažení zisku, ale je vhodné ji provést, neboť v budoucnu se tím předejde nejasnostem při např. uzavření pracovní smlouvy, při podávání přiznání k dani darovací apod.

K registraci u ministerstva vnitra stačí uvést jako sídlo organizace bydliště některého člena přípravného výboru, ale k provozování činnosti je potřeba dostačující prostory. Pro všechny vzniklé organizace – ale především ty neziskové, je výhodné jednat s místní samosprávou o možnosti poskytnutí finančně zvýhodněného pronájmu samotným městem či obcí. Tento zvýhodněný pronájem je odůvodněn charakterem zdravotních, sociálních, sportovních či jiných služeb, poskytovaných vzniklou neziskovou organizací občanům dané lokality. V případě příznivých podmínek je občanské sdružení zbaveno velkých starostí s „ufinancováním“ pronajatých prostor.

K zahájení činnosti potřebuje občanské sdružení kromě prostor i další důležité komponenty, především lidský potenciál a v neposlední řadě i finanční zajištění.

4.1 .Zaměstnanci neziskových organizací

Dobrovolní spolupracovníci

Podle vlastních zkušeností je často většina prací v neziskových organizacích zajišťována dobrovolnými spolupracovníky.

Dobrovolnictví je svobodně zvolená činnost, konaná ve prospěch druhých bez nároku na odměnu. Dobrovolník dává část svého času, energie a schopností ve prospěch činnosti, která je časově i obsahově vymezena. Za tuto činnost nedostává finanční odměnu, ale nedocenitelný dobrý pocit z pomoci ostatním, získává zkušenosti a nezřídka i přátelství.

Definice dobrovolnictví v České republice je stejně problematická jako v ostatních postkomunistických zemích, ve kterých bylo dobrovolnictví v posledních čtyřiceti letech devalvováno politikou totalitního režimu, který řadu společenských činností postavil na principu dobrovolného (ale přitom povinného) socialistického kolektivismu. Současná společnost, zaměřená převážně materialisticky, zase veřejnost učí, že je nerozumné vykonávat jakoukoliv činnost bez nároku na finanční odměnu. Přesto mnoho lidí chce vykonávat dobrovolnou práci pro neziskový sektor.

Čas, úsilí i zkušenosti dobrovolníků jsou však někdy omezené. Většina z nich je zaměstnaná na plný úvazek a svou dobrovolnou činnost vykonávají ve volném čase, což neziskovým organizacím nemusí stačit.

Je třeba zajistit kontinuitu práce a ke slovu přichází zaměstnanec na částečný či plný úvazek.

Veřejně prospěšné práce

Vzhledem k omezením ohledně financování a tvorby zisku jsou v neziskové sféře často zaměstnáváni lidé evidovaní na úřadu práce v rámci institutu veřejně prospěšných prací. Internetový portál Ministerstva práce a sociálních věcí ČR definuje:

Veřejně prospěšnými pracemi se rozumí časově omezené pracovní příležitosti spočívající zejména v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech, které vytváří zaměstnavatel nejdéle na 12 po sobě jdoucích kalendářních měsících k pracovnímu umístění uchazečů o zaměstnání, kterým je z vážných důvodů věnována zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání. Pracovní příležitosti jsou

vytvářeny na základě dohody s úřadem práce, který na ně může zaměstnavateli poskytnout příspěvek.

V praxi zadávání veřejně prospěšných prací to probíhá tak, že zástupce organizace - zaměstnavatel se na místně příslušném úřadu práce informuje na tuto možnost. Může mu být doporučen konkrétní člověk vedený v evidenci úřadu, který splňuje určité požadavky. Příspěvek je určen pro obtížně umístitelné uchazeče, kterým nebylo možné zajistit pracovní místo jiným způsobem. . Na místa zřízená v rámci VPP mohou být umístěni uchazeči dlouhodobě evidovaní (nad 6 měsíců), osoby starší 50 let, fyzické osoby do 25 let věku, absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku, a přiměřeně zdravotnímu stavu také osoby se zdravotním postižením.

O příspěvek lze žádat prostřednictvím tiskopisu **Žádost o příspěvek na vytvoření pracovních příležitostí v rámci veřejně prospěšných prací** (dle § 112 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, § 24 vyhlášky č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.)

Příspěvek je časově omezen na dobu maximálně 12 měsíců. Opakované umístění uchazeče je možné, ale za jiných podmínek.

Pokud je žádosti vyhověno, je se zaměstnavatelem uzavřena Smlouva o příspěvku na vytvoření pracovního místa v rámci veřejně prospěšných prací.

Zaměstnavatel je povinen každý měsíc po výplatě mzdy vyplnit formulář měsíční vyúčtování mzdových nákladů a zaslat na úřad práce. Do třiceti dnů je mu zaslán na účet finanční obnos odpovídající výši stanoveného příspěvku ve smlouvě.

Zaměstnáním pracovníka je samozřejmě nutná registrace na Správě sociálního zabezpečení a příslušné zdravotní pojišťovně.

Ostatní zaměstnanci

Kromě osob zaměstnaných v rámci veřejně prospěšných prací, které jsou využívány podle svých profesí a schopností na různé práce od úklidu přes vedení účetních záznamů, jsou v neziskových organizacích samozřejmě i zaměstnanci, jejichž mzda je zcela hrazena z jiných zdrojů než je úřad práce.

Jednou skupinou jsou zaměstnanci, kteří s neziskovou organizací uzavřeli Dohodu o provedení práce. Tento druh zaměstnaneckého poměru je charakteristický časovým omezením na 150 hodin za rok. Vyplacená odměna musí být zdaněna 15% srážkovou daní.

Další skupinou jsou zaměstnanci v pracovním poměru na plný úvazek, popř. zkrácený úvazek, vykonávající většinou práci na manažerské úrovni. Managementem míníme proces dosahování požadovaných výsledků prostřednictvím aktivit druhých jedinců.

Z jakých zdrojů jsou financovány mzdové náklady těchto pracovníků i další náklady organizace, je předmětem další kapitoly.

5. Způsoby financování

Každá organizace potřebuje k přežití peníze – aby uhradila náklady na projekt a připravila budoucí programy, aby zaplatila své zaměstnance, nájem kanceláře a všechny další potřebné provozní náklady, aby zajistila údržbu a opravy prostor či vozidel a aby si mohla dovolit nové technické vybavení. Seznam všeho, co organizace potřebuje, nebere konce. A pravdou zůstává, že když se peníze nezajistí, organizace nemůže dělat svou práci. A když svou práci neodvede, nenaplní společenské potřeby, kvůli nimž existuje.

Nestátní neziskové organizace k financování svých aktivit využívají různé zdroje. Jedná se o prostředky z vlastní činnosti, nadační příspěvky, příspěvky z obecních prostředků, dotace ze státního rozpočtu rozdělované prostřednictvím resortních ministerstev, z prostředků Evropské unie, sponzorské dary subjektů z podnikatelské sféry a také dary fyzických osob, a to jak z České republiky, tak i ze zahraničí. Pro získání financí se používá i veřejných sbírek.

Získávání prostředků z těchto různých zdrojů má svá pravidla, omezení, ale i výhody.

5.1. Pojem fundraising

Současně s rozvojem tzv. třetího sektoru, tedy neziskových právnických osob, se čeština obohatila o název činnosti zvané fundraising. Termín je těžko přeložitelný. Jde o soubor nejrůznějších činností, směřujících k zajišťování zdrojů, k získávání darů nebo jiných výhod. Při zdokonalování fundraisingových dovedností se akcentují rétorické, psychologické a další odborné disciplíny a dovednosti. Někdy se však podceňuje právní stránka přesto, že vlastně jde o jednání, jehož cílem je uzavření smlouvy. Nejčastěji jde o uzavření smluv darovacích, grantových, sponzorských.

Jistá velká nezisková organizace provedla průzkum, ve kterém se dotazovala lidí, proč nepřispívají neziskovým organizacím. Odpověď byla jednoduchá – hlavní důvod byl, že je nikdy nikdo nepožádal.

Dobrý fundraiser musí umět jednoznačně požádat přesně o to, co potřebuje. Když se rozhoduje, oč požádá, musí umět zohlednit možnosti a ochotu dárce.

Fundraisingu se věnuje:

- Správní rada či představenstvo organizace – to jsou lidé, kteří nesou právní zodpovědnost za zajištění dostatečných zdrojů.

- Předseda správní rady či představenstva.
- Výkonný ředitel – jakožto představitel užšího vedení – důvěrně zná činnost organizace.
- Profesionální fundraiser – u dostatečně velkých organizací. Osoba, jež disponuje potřebnými dovednostmi i dostatkem času.
- Dobrovolník – pro podnikatele, který právě odešel do důchodu, může být podobná nabídka hozenou rukavicí.
- Konzultant fundraisingu – tyto lidé se specializují na shánění velkých darů, na organizaci benefičních akcí, na directmailové kampaně apod.

Identifikace zdrojů

Při sestavování fundraisingové strategie je užitečné nejdříve zjistit, které zdroje příjmů pro organizaci připadají v úvahu.

Může jít o:

- Podporu jednotlivců prostřednictvím členství nebo příspěvků.
- Velké, celoživotní dary a odkazy v závěti získané po smrti.
- Podporu z akcí, jako jsou veřejné sbírky nebo benefiční akce.
- Podporu od firem (ať jde o dar, sponzorství, poskytnutí dovedností, odborných znalostí nebo prostor).
- Věcné dary (od jednotlivců a od firem).
- Grant od státní instituce.
- Grant od samosprávy (obec, město, okres, region, stát).
- Grant od zahraniční či místní nadace nebo podobné instituce.
- Smlouvu na poskytování služeb s někým výše uvedeným.

Při plánování zdrojů musíme zohlednit, zda je organizace místní nebo celostátní. V případě občanského sdružení se jedná téměř určitě o místní organizaci. Místní zdroje budou zpravidla podporovat místní projekty ve vlastním okolí. Místní obyvatelé rozhodně ochotněji podpoří projekty, které mají na dosah ruky. A firmy podpoří místní projekty jedině v oblastech, ve kterých podnikají, chystají se s podnikáním začít nebo k nim mají nějaký vztah.

Vlastní činnost

Za hlavní činnost neziskové organizace je považována taková činnost, která je jejím "posláním", tj. pro kterou byla zřízena a je definována statutem nebo zřizovací listinou. Může být vždy zisková, vždy ztrátová nebo zisková a ztrátová zároveň. Naproti tomu vedlejší, doplňková nebo také hospodářská činnost, to je podnikání za účelem dosažení zisku.

Určité typy občanských sdružení (např. tělovýchovné organizace či kluby) vykonávají podnikatelské aktivity, mají obstarány i živnostenské listy, vše za účelem získat další zdroje na financování základního poslání. Další neziskové organizace mají živnostenský list např. na prodej vlastních výrobků, prodej použitého zboží, ale i „klasický“ nákup a prodej. (Růžičková, 2007)

Získání živnostenského listu je proces rychlý a nepříliš finančně náročný. Je třeba zaplatit 1000,- Kč za každý vydaný živnostenský list. Pokud organizace, a to i nezisková, vlastní živnostenský list, je povinna se do 30 dnů zaregistrovat na místně příslušném finančním úřadě. Pokud již dříve registraci učinila, je nutno oznámit změnu údajů – získání živnostenského listu.

Zdrojem financování mohou být výnosy z vlastního majetku a vlastních činností. Zákon přímo v úvodu říká, že hlavním posláním občanského sdružení není výdělečná činnost. Výjimkou nejsou ani občanská sdružení, která založila obchodní společnost, a ze zisků této společnosti financují zájmovou činnost svých členů. Mezi další a velmi důležité zdroje patří vybírané členské příspěvky.

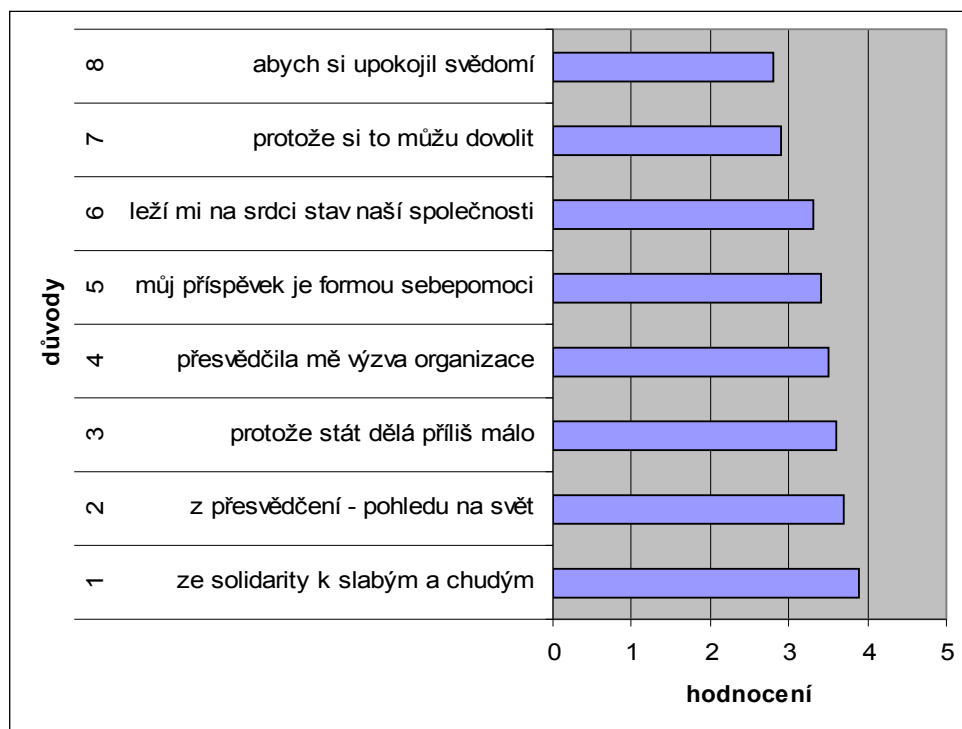
5. 2. Dary jednotlivců

Dárce může organizaci podpořit následujícími způsoby:

- poskytne jednorázový příspěvek,
- poskytuje pravidelnou, průběžnou podporu,
- poskytne větší dar na určitý projekt,
- podpoří odkazem v závěti,
- poskytne věcný dar – může jít o cokoliv, od nabídky kancelářských prostor až po věci na prodej v benefiční aukci,
- přispěje zakoupením dárkového předmětu nebo propagačního materiálu (například přívěsku nebo plakátu),
- podpoří benefiční akci,

- účastní se loterií nebo tombol (řada organizací je zdráhá přijímat výtěžek z hazardu),
- pomůže získat peníze od rodiny a přátel,
- poskytne svůj čas jako dobrovolník,

Graf č. 1 – Důvody finančních příspěvků

Zdroj: faktum invenio

Rozdílné motivy mohou zahrnovat:

- Starost – podle všeho nejvýznamnější důvod, proč lidé dávají. Patří sem člověk, který má obavy o životní prostředí nebo o pokračující devastaci venkova. Patří sem rodič, kterého děsí sexuální obtěžování dětí a chce s tím něco udělat. Dar je pro člověka možností udělat něco významného pro věc, na které mu záleží.
- Povinnost – druhý nejčastější motiv dárcovství. Myšlenka, že my jsme bohatí a oni jsou chudí. Pocit, že jsme měli v životě štěstí. Lidé chtějí na své štěstí zareagovat nějakým filantropickým činem.
- Pocit viny.

- Osobní zkušenost – lidé, kteří byli osobně stíženi nějakou nemocí nebo v jejichž rodině se nemoc objevila, budou pravděpodobně motivováni přispívat na zdravotní oblast apod.
- Osobní prospěch – lidem se často zamlouvá status a uznání, které z dárcovství vyplynou, je-li jejich velkorysost zveřejněna.
- Být požádán.
- Tlak okolí – pro člena skupiny může být obtížné odmítnout, když všichni ostatní dávají.
- Daně – možnost snížit svou daň prostřednictvím daru na dobročinné účely může být pro lidi významnou okolností .

Poslední jmenovaný důvod vychází ze zákona o daních z příjmů č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů, § 15 odst. 1:

„Od základu daně lze odečíst hodnotu darů poskytnutých obcím, krajům, organizačním složkám státu, právnickým osobám se sídlem na území České republiky, jakož i právnickým osobám, které jsou pořadateli veřejných sbírek podle zvláštního zákona, a to **na financování vědy a vzdělání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na policii, na požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat a jejich zdraví, na účely sociální, zdravotnické a ekologické, humanitární, charitativní, náboženské pro registrované církve a náboženské společnosti, tělovýchovné a sportovní, a politickým stranám a politickým hnutím** na jejich činnost, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky provozujícím školská a zdravotnická zařízení a zařízení na ochranu opuštěných zvířat nebo ohrožených druhů zvířat, na financování těchto zařízení, dále fyzickým osobám s bydlištěm na území České republiky, které jsou poživateli částečného nebo plného invalidního důchodu a nebo jsou nezletilými dětmi závislémi na péči jiné osoby podle zvláštního právního předpisu, na zdravotnické prostředky nejvýše do částky nehrazené zdravotními pojišťovnami nebo na rehabilitační a kompenzační pomůcky uvedené ve zvláštním právním předpise nejvýše do částky nehrazené příspěvkem ze státního rozpočtu a na majetek usnadňující těmto osobám vzdělání a zařazení do zaměstnání, **pokud úhrnná hodnota darů ve zdaňovacím období přesáhne 2 % ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč. V úhrnu lze odečíst nejvýše 10 % ze základu daně.** Obdobně se postupuje u darů na financování odstraňování následků živelní pohromy, ke které došlo na území České

republiky. Jako dar na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce oceňuje částkou 2 000 Kč.

5. 3. Firmy a podniky

Není žádnou povinností firem přispívat na dobročinnost ani podporovat projekty v místních komunitách, kde působí. Přesto firmy dávají. Mezi konkrétní důvody firem patří:

- snaží se vytvářet ovzduší dobré vůle (chtějí být vnímány jako dobré a jako firmy, kterým není vše lhostejné),
- jsou spojovány s určitým tématem (Těžařské firmy rády podporují ekologické projekty, farmaceutické firmy projekty spojené se zdravím, banky zase projekty ekonomického rozvoje atd.),
- jsou požádány a očekává se to od nich – nechtějí působit nepřátelsky,
- předseda představenstva nebo člen užšího vedení má zájem o danou věc,
- daně (viz výše).

Rozdíl mezi příspěvkem a sponzorstvím

Za příspěvek firma nezíská nic na oplátku, s výjimkou poděkování a uznání. Při sponzorství firma očekává, že za utracené peníze něco získá. Může jít o nějakou formu publicity nebo o příležitost pobavit zákazníky a veřejnost (např. na kulturní akci uspořádané na pomoc neziskové organizaci).

Způsoby, kterými firmy podporují neziskové organizace:

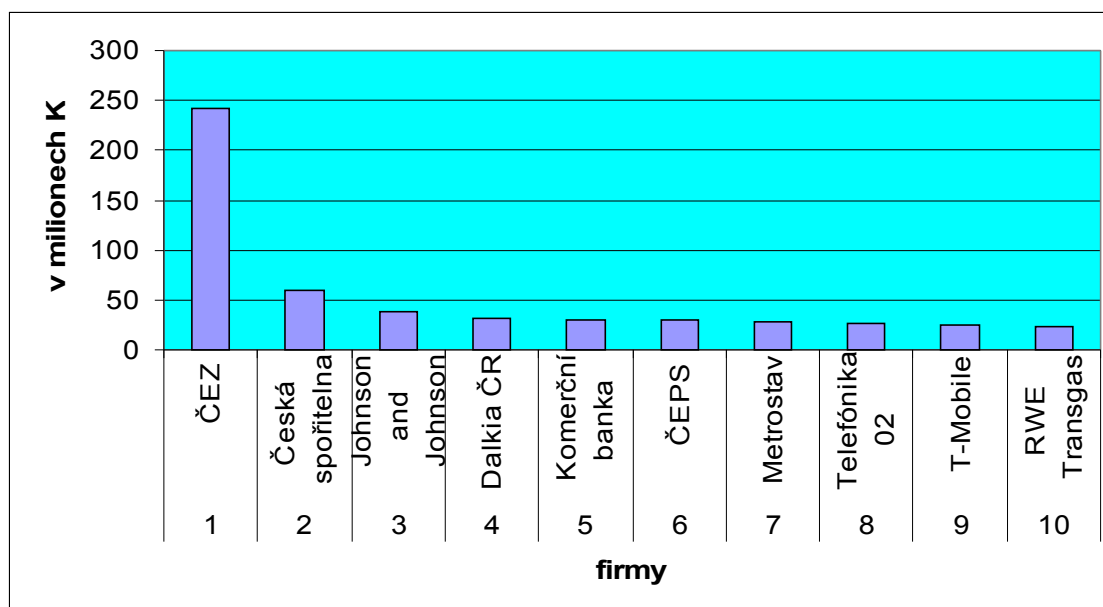
- příspěvky v hotovosti,
- sponzorství určité akce nebo činnosti,
- sponzorství propagačního nebo vzdělávacího materiálu,
- společná propagace, kdy firma za účelem zvýšení prodeje přispívá neziskové organizaci za každý prodaný výrobek,
- zpřístupnění firemních prostor a vybavení, včetně konferenčních místností, vybavení pro tisk, pomoc při poštovních rozesílkách atd.,
- věcná podpora, kdy firma věnuje vlastní výrobky nebo kancelářské vybavení (darovat věci místo peněz je pro firmu často snazší),
- „zapůjčení“ zaměstnance na práci v neziskové organizaci,
- poskytnutí odborných znalostí a rady,

- motivace zaměstnanců k dobrovolné práci,
- zorganizování fundraisingové kampaně mezi zaměstnanci,
- reklama v brožurách a publikacích.

Zjistit, které firmy působí v našem okolí, můžeme prostřednictvím obchodní komory, prostřednictvím podnikatelských a průmyslových sdružení, z místních novin a ze znalostí oblasti, v níž žijeme.

Na celostátní úrovni pak z adresářů předních firem a firem s mezinárodní působností, užitečné mohou být publikace Fortune 500 nebo Forbes Magazine. Jsou k dispozici ve většině ekonomických či školních knihoven. Dále také z celostátního a mezinárodního tisku, zvláště The Economist, který přináší novinky ze světa podnikání na mezinárodní scéně.

Graf č. 2 – TOP 10 firemních filantropů za rok 2007

Zdroj: Fórum dárců

5. 4. Veřejná sbírka

Často využívanou možností je pořádání veřejné sbírky. V současné době je v ČR evidováno přes 2000 veřejných sbírek. Je nutné upozornit, že pořádání veřejné sbírky má svá pravidla stanovená v zákoně o veřejných sbírkách č. 117/2001 Sb.

Veřejnou sbírkou (dále jen sbírka) je získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu nebo ochrana kulturních památek, tradic nebo životního prostředí. Sbírkou je oprávněna konat za podmínek stanovených tímto zákonem pouze právnická osoba.

Ten, kdo chce pořádat sbírku, musí toto písemně oznámit na příslušném Krajském úřadě nejméně 30 dní před zahájením sbírky. Konání sbírky bez oznámení je **správním deliktem postižitelným pokutou** až do výše 500 000 Kč. V zákoně je vymezena řada dalších postupů a povinností, jejichž nedodržení je považováno za správní delikt postižitelný pokutou.

5. 5. Nadace

Nadace je účelové sdružení majetku, zřízené zakladatelem nebo zakladateli k dosahování obecně prospěšných cílů.

Jedná se o právnickou osobu s majetkem, která sice má vlastní statutární orgány, ty však smějí s majetkem nadace disponovat jen v souladu s příkazy obsaženými v **nadační listině** nebo v závěti, jíž byla nadace zřízena. Účel nadace nesmí dodatečně měnit nikdo, ani její zakladatel.

Filantropické subjekty, které vznikly v období první republiky, byly s výjimkou známé Hlávkovy nadace zrušeny za éry komunismu. Na počátku 90. let 20. století nastal především kvůli chabé legislativě boom zakládání nových nadací. Do roku 1997 jich v ČR existovalo přes 5000. V této době bohužel nadační subjekty nabyly celkově nelichotivé pověsti, zejména kvůli případům fiktivních či podvodných nadací. Od roku 1998 vešel v platnost Zákon o nadacích a nadačních fondech (227/1997 Sb.), který znamenal ve vývoji nadací zásadní zlom. Náročné podmínky citovaného zákona měly za následek, že z několika tisícovek nadací jejich počet ke konci roku 1998 klesl na cca 150. Do roku 2007, kdy byla činěna tato aktualizace, jejich počet postupně přesáhl 400. Hlavním limitujícím faktorem pro nárůst počtu nových nadací v ČR je zákonem stanovená povinnost minimálního nadačního jmění nezbytného pro

registraci nadace ve výši 500 000 Kč. Nadační jmění přitom nesmí být po dobu trvání nadace zcizeno, je určeno k permanentnímu investování a pouze výnosy vzniklé jeho investováním jsou používány ve prospěch účelu, pro který nadace vznikla. O zvýšení jmění českých nadací se výrazným, ve světě ojedinělým počinem zasloužil i stát, a sice zřízením tzv. Nadačního investičního fondu (NIF), díky kterému do nadačních jmění vybraných celkem 73 českých nadací doputovalo zhruba 2,5 mld. Kč, určených na trvalou podporu českého nevládního neziskového sektoru.

K největším českým nadacím patří Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace VIA, Nadace Vodafone ČR, Nadace Český fond umění.

Proces získání nadační podpory

Nadace vyhlásí grantové kolo (často na podzim), kde specifikuje oblasti podpory a cíle, na které budou prostředky určeny. Dále určí subjekty, které se mohou o podporu ucházet. To znamená např. občanská sdružení, nadační fondy, církevní právnické osoby apod. Nadace dále určí postup a datum uzávěrky podávání žádostí o grant.

Organizace, které se zapojí do výběrového řízení, vyplní žádost (většinou na elektronickém formuláři), připojí povinné přílohy podle toho, jak jsou určeny, a dále připojí nepovinné přílohy podle vlastního uvážení (fotografie, výroční zpráva, partnerské smlouvy, propagační materiály apod.). Vše musí být doručeno do data uzávěrky určeným způsobem na adresu nadace.

Nadace sestaví hodnotící komisi, která hodnotí předložené projekty. O výsledku grantového řízení jsou pak žadatelé vyrozuměni do stanovené doby (např. 6 týdnů).

Pokud je organizace úspěšná a její projekt bude podpořen, uzavře s ní nadace písemnou smlouvu, ve které specifikuje podmínky pro použití finanční podpory, způsob vyplacení částky, přesný rozpočet projektu, datum předložení závěrečné zprávy a vyúčtování a další důležité náležitosti.

5. 6. Podpora získaná z územních samosprávných celků a ministerstev

Podobný postup jako u nadací je při podávání projektů na žádostech o dotaci či grant přidělovaný územním samosprávným celkem.

Zpravidla nejjednodušší je požádat město či obec, ve které nezisková organizace – občanské sdružení – působí a má sídlo. Pravidla pro poskytování dotací pro neziskové aktivity, která

stanovuje zastupitelstvo města, podmínky a další údaje jsou stanoveny obvykle vyhláškou vydanou zastupitelstvem města.

Obec samotná či město má zájem na tom, aby v místě působily neziskové organizace, které nabízejí služby potřebné pro místní rozvoj, a zvláště pokud se jedná o menší obec, není celý proces získání prostředků z obecního rozpočtu složitý.

Poněkud složitější už bývá proces získání grantu či dotace od příslušného krajského úřadu. Žádost se podává elektronicky na poměrně složitém formuláři v např. programu EZOP, který je nejprve nutno nainstalovat na vlastní počítač, a jeho vyplnění je pro některá občanská sdružení velkým problémem. Nejsou výjimečné případy, kdy např. Svaz invalidů a důchodců či jiná organizace sdružující starší osoby či osoby nezvyklé práci s internetem nemají téměř šanci podporu získat bez pomoci osoby, která jim formulář vyplní třeba i za úplatu.

Získání finančních prostředků je možné i z jednotlivých ministerstev. Například na platy pracovníků neziskových organizací je možno získat finanční prostředky z Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ale i z jiných, např. Ministerstva školství a tělovýchovy ČR a dalších dle zaměření neziskové organizace. Postup je podobný. Je třeba sledovat vyhlášení grantových kol a včas se přihlásit se svou žádostí podle stanovených podmínek.

Je vždy nejlepší začínat na nejnižší úrovni samosprávy – tedy ve vlastní obci, kde začínající organizace snáze uspěje, neboť její přínos je většinou jen lokální.

5. 7. Prostředky z fondů Evropské unie

Fondy EU jsou nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která má za cíl **snížování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů.**

Česká republika se řadí mezi chudší státy Evropské unie a v období 2007–2013 může ke zlepšení životní úrovně svých obyvatel čerpat z fondů EU přibližně **26,7 miliard €.**

Projekty mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další.

Prostředky jsou rozděleny do tří fondů:

- Evropského fondu pro regionální rozvoj
- Evropského sociálního fondu

- Fondu soudržnosti

Projekty spolufinancované z fondů EU jsou realizovány prostřednictvím tematických a regionálních operačních programů.

Česká republika má připravenou soustavu **programových dokumentů** a nezbytné **institucionální zajištění**. Především však musí existovat **dostatečné množství kvalitních projektů**.

Realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS) se řídí **principem programování**, kdy projekty nejsou k financování vybírány nahodile, ale podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech, kterými jsou Národní rozvojový plán a Národní strategický referenční rámec, který představuje systém finančních toků fondů EU v ČR..

Pro jihočeské žadatele je určen Regionální operační program regionu soudržnosti Jihozápad, jehož řízení, konzultace a sběr projektů, jejich hodnocení, realizaci a kontrolu provádí Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad., na jehož Úřadu se pak také podepisují smlouvy o podmínkách poskytnutí dotace s úspěšnými žadateli.

Přestože Regionální operační program regionu soudržnosti Jihozápad je velkou příležitostí pro rozvoj jihočeského kraje a přináší podporu v rozvoji investic v oblastech, kde je jich nejvíce potřeba, musím říci, že proces získání těchto prostředků nutně vyžaduje, aby se procesu získání prostředků věnovala osoba s patřičným vzděláním a zkušenostmi, ochotná k častým osobním i telefonickým konzultacím na ÚRRRS.

Pracovníky Nadace VIA jsme byly na jednom workshopu varování před získáváním prostředků z fondů EU. Podmínky nastavené úspěšným žadatelům jsou totiž prý téměř nesplnitelné pro nezkušené organizace.

Neziskové organizace i jiné subjekty mohou využít placených služeb firem, zařazených v databázi zpracovatelských subjektů regionu Jihozápad, uveřejněné např. na internetových stránkách RRRS Jihozápad.

5. 8. Místní akční skupiny

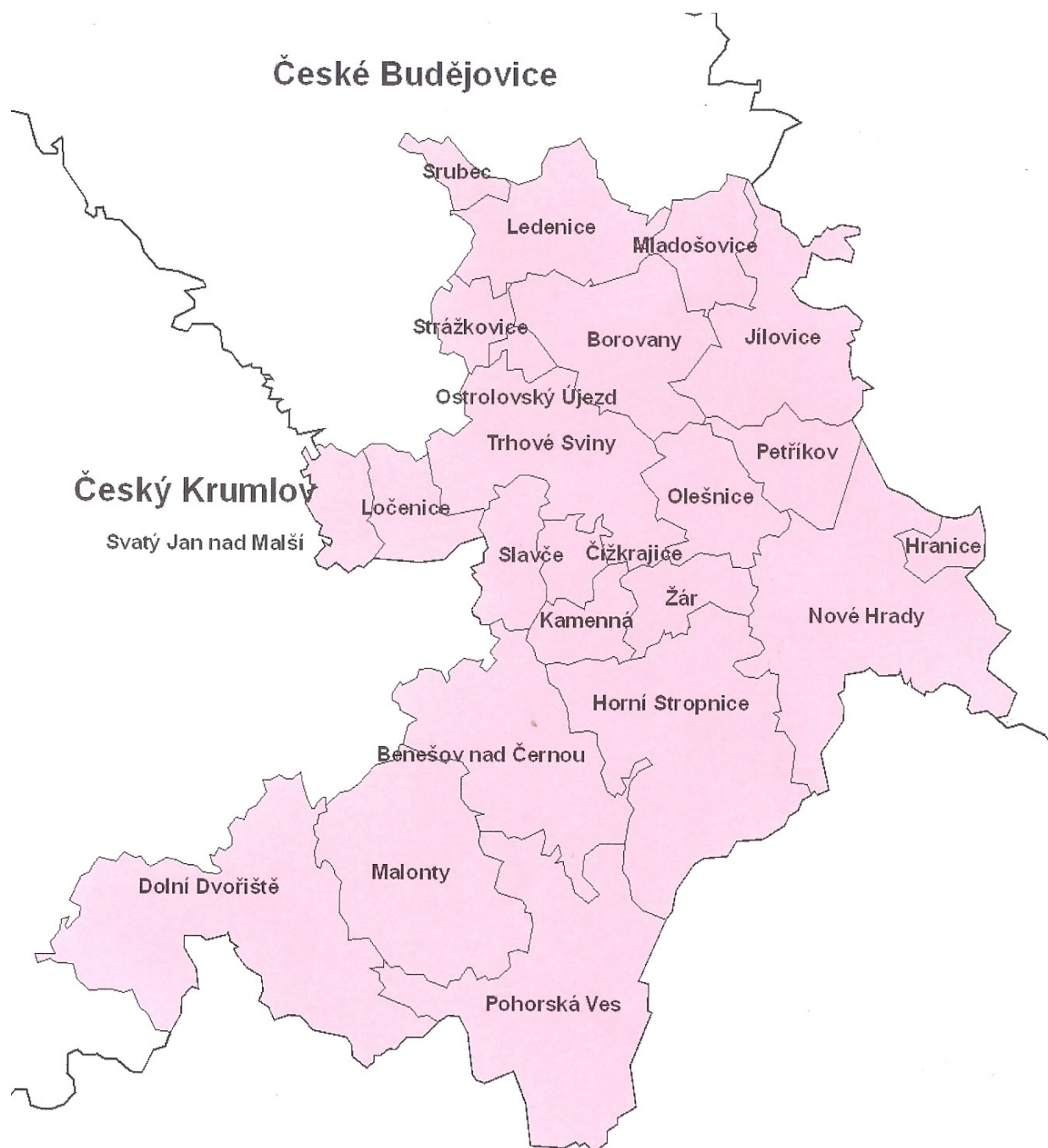
Jsou to především iniciativy soukromých podnikatelů, neziskových organizací, obcí a měst ve venkovském prostoru za účelem jeho rozvoje, a to především vytvářením podmínek pro

rozvoj drobného podnikání, podpory turistického ruchu apod., aby bylo umožněno subjektům působícím v jejich regionu (či mikroregionu) působnosti být dobrými a úspěšnými partnery iniciativám Evropské unie. Významnou aktivitou MAS je příprava na využívání iniciativy EU LEADER. Náplní činnosti místní akční skupiny je informační a poradenská činnost, distribuce metodických pokynů, vyhlášení výzvy k podávání projektů, příjem a kontrola žádostí, bodování a výběr projektů, veřejné projednání záměru a projektů, podpora projektů z vlastních zdrojů, sledování realizace projektů, jejich kontrola a poskytování informací kontrolním a platebním orgánům ministerstev. MAS mají většinou právní subjektivitu a statut obecně prospěšné společnosti. Především jsou to ale lidé nadšení pro věc, optimisté a patrioti.

Seznam jihočeských MAS:

1. MAS „Chance in Nature – Local Action Group“, o.s.,
2. MAS Blanský les – Netolicko o.p.s
3. MAS Českokrumlovsko
4. MAS Hlubocko – Lišovsko
5. MAS Krajina srdce, o.s.
6. MAS LAG Strakonicko
7. MAS Lužice, o. s. MAS Mikroregion Dačicko
8. MAS Pomalší, o. p. s.
9. MAS Rozkvět zahrady jižních Čech
10. MAS Sdružení Růže
11. MAS Severní Písecko
12. MAS Střední Povltaví
13. MAS Svazek obcí Blatenska
14. MAS Třeboňsko, o. p. s.
15. MAS Veselsko-Řečicko o. p. s.
16. MAS Vltava
17. MAS Vodňanská ryba

Mapa MAS Sdružení Růže

6. Mateřské centrum – Človíček NEBOJSA, o.s.

6. 1. Důvody vzniku občanského sdružení

V Trhových Svinech, městě čítajícím 4500 obyvatel, nebyla žádná možnost společných aktivit pro maminky na mateřské dovolené a jejich děti do věku 4 let. Dítě zde „začalo existovat“ a mít tedy své potřeby až při vstupu do mateřské školy.

Z vlastní zkušenosti vím, že maminka na mateřské a později rodičovské dovolené často prožívá sociální izolaci. S kojence a batoletem se ocitá celý den sama. Je těžké najít místo, kde může být s malým dítětem ve společnosti ostatních, aniž by jí bylo dáváno najevo, že dítě ruší či je jeho přítomnost nevhodná. Je to pro ženu velká změna, neboť v dnešní době je již mladá dívka zvyklá dojíždět do školy, chodit do zaměstnání, účastnit se různých školení a kurzů a žít společenským životem. Oproti tomu doba rodičovské dovolené, a to především na malém městě, je dobou izolace, ze které často není úniku. Tatínkové jsou od rána do pozdních odpoledních hodin v práci, babičky jsou mladé a tudíž zaměstnané a péče o dítě tak zcela spočívá na mamince.

Na počátku bylo několik maminek, scházejících se na cvičení pro miminka v prostorách poskytnutých sborem Církve bratrské v jarních měsících roku 2007. V místnosti vybavené dětským koberečkem, několika hračkami a možností vytápění vše začalo. Maminky s miminky cvičily podle rytmických říkanek, pak děti přebalily, nakrmily a ještě si při tom popovídaly. Při takovýchto hovorech vznikla a byla zdokonalována i myšlenka vzniku občanského sdružení.

Začaly jsme jednat s Městským úřadem v Trhových Svinech o zvýhodněném pronájmu nějakých stálých a více vyhovujících prostor.

6.2. Přípravný výbor

Tři neaktivnější z nás vytvořily přípravný výbor, který měl za úkol vyřídit registraci našeho vznikajícího občanského sdružení na Ministerstvu vnitra.

Na adresu Ministerstva vnitra ČR – úseku sdružování bylo třeba zaslat Návrh na registraci. V dopise musí být uveden název organizace (název občanského sdružení musí obsahovat označení „občanské sdružení“ nebo zkratku „o.s.“) sídlo, tři členové přípravného výboru –

jejich rodná čísla a adresy. Pak musí být uveden zmocněnec přípravného výboru, oprávněný jednat jménem výboru, a v příloze dopisu pak text Stanov ve dvojím vyhotovení.

V našem případě jsem byla zmocněncem já. Musely jsme dvakrát opravit text Stanov a také dopsat několikrát zmiňované „o. s.“, než nám byla vyřízena registrace. Nakonec nám bylo přiděleno identifikační číslo, a to přímo na jednom vyhotovení stanov v razítku Ministerstva vnitra ČR.

Mateřské centrum – Človíček NEBOJSA, o. s. bylo zaregistrováno MV dne 27. 8. 2007.

6.3. Ustanovující schůze

Po úspěšném zaregistrování byla svolána ustanovující schůze. Maminky přítomné na ustanovující schůzi jsou zakládajícími členy našeho občanského sdružení. Na schůzi byla zvolena Rada sdružení, jejíž členové mají pravomoc jednat za organizaci (dle Stanov). Ze schůze byl pořízen zápis s presenční listinou. Celkový počet členů byl 8. Od přítomných členů byl vybrán členský příspěvek ve výši 300,- Kč (představující platbu na rok 2007 i 2008)

Oficiálně tedy vzniklo Mateřské centrum – Človíček NEBOJSA, o. s.

První věcí po schůzi bylo vyplnění Přihlášky k registraci pro právnické osoby, provedené na místně příslušném Finančním úřadě v Trhových Svinech. Přesto, že MC nevzniklo za účelem dosahování zisku, jsme se pro registraci rozhodli z důvodu předcházení budoucím komplikacím. Bylo nám doručeno Osvědčení o registraci s přiděleným daňovým identifikačním číslem.

V době oficiálního vzniku (koncem srpna 2007) byly po několika měsících jednání občanskému sdružení poskytnuty prostory na místní Poliklinice. Jedná se o tři místnosti s větší chodbou a 2 záchody. Původně se zde nacházela ordinace praktického lékaře a čekárna.

Prostory jsou poskytovány Městem Trhové Sviny za symbolické nájemné 1,- Kč za rok. Mateřské centrum si ovšem musí platit zálohy na služby to ve výši 7 500,- Kč za čtvrtletí.

Prostory je třeba vymalovat, uklidit a vybavit. Cvičení s tříměsíčními miminky musí probíhat na zemi pokryté čistým kobercem. Úklid jistě není složité zajistit svépomocí, ale na vymalování tak velkých prostor, které mají sloužit veřejnosti, jsme se jako ženy necítily. Požádaly jsme o pomoc místní Střední odbornou školu a střední odborné učiliště, které nám

bylo doporučeno panem místostarostou jako rozhodně nejlevnější varianta. Pan mistr odborné výchovy nám vyšel vstříc a spolu s uční nám překrásně vymalovali za velmi dobrou cenu, a to zcela mimo pořadí zakázek.

Peníze na zaplacení jsme vybrali na Trhovosvinenské pouti, kde jsme rozdávaly vlastnoručně upečené a ozdobené perníčky. Vybrali jsme 4 048,- Kč. V té době jsme o konání veřejné sbírky neměli ponětí, takže jsme žádnou nenahlásily.

Za vybranou částku jsme byly vděčné, ale nedostačovala na nákup koberec. I v tomto případě nám vyšel vstříc Městský úřad, který s námi uzavřel Partnerskou smlouvu, kde se zavazuje pomoci nám i finančně podle svých možností. Město zaplatilo námi vybraný koberec a zajistilo i jeho odborné položení.

Mateřské centrum tedy oficiálně zahajuje svůj provoz. Členská základna čítá 8 maminek na rodičovské dovolené. Máme prostory, koberec, nějaké hračky přinesené z domova. A velké plány.

6.4. Zahájení provozu

Při zahájení provozu byl sestaven rozpis aktivit na celý týden - cvičení pro těhotné, cvičení s miminku, hudební školičku, výtvarné tvořeníčko, angličtinu pro nejmenší, cvičení Pilates pro ženy. Plánujeme přednášky a kurzy.

V tomto okamžiku musíme zajistit:

1. osoby, které jednotlivé aktivity povedou (nejlépe zadarmo, jen pro pocit dobře vykonané práce),
2. zdroje peněz na nákup dalšího vybavení a především na úhradu záloh na vodu, elektřinu apod.

MC začalo vybírat poplatky od příchozích. Jednalo se o částky kolem 20 – 30 Kč. MC si zcela uvědomuje, že tyto nízké poplatky nepřenese o.s. přes finanční problémy, ale sdružení nemá v úmyslu ceny zvyšovat, naopak chce zůstat dostupné pro všechny sociální skupiny. Členové sdružení si uvědomují, že když do rodiny přibude dítě, tak peníze ubudou.

O.s. vytvořilo systém zvýhodnění členů. Díky obětavosti členek Rady sdružení (předsedkyně, místopředsedkyně, hospodárky) a dalších dobrovolných spolupracovníků se daří zajistit jednotlivé aktivity po stránce personální. Peníze ale stále nedostačují, co dál ?

6.5. První finanční zdroje

Vlastní činnost

Naše MC pořádá sezónní bazárky dětského oblečení. Maminky si prodají nepotřebné ošacení, hračky a další dětské potřeby a zároveň si mohou za dobrou cenu nakoupit jiné. Z těchto tržeb jednotlivých maminek má zisk i MC. Z každého prodaného kusu dostane 5/10 Kč.

Byly jsme upozorněny, že je třeba toto provozovat nejlépe se Živnostenským oprávněním. Takže jsme si na Městském úřadě – Živnostenském odboru požádaly o vydání ŽL. Je to záležitost, která se vyřídí celkem rychle (+ poplatek 1000,- Kč) a může se jistě hodit i do budoucna.

Rozhodly jsme se tedy prodávat zboží firmy, která se zaměřuje na stejnou cílovou skupinu jako my. Vyrábí těhotenské prádlo, potřeby pro miminka, hračky, dudlíky, kojenecké láhve apod. V našem malém městě již jedna prodejna s podobným zbožím existovala, ale vzhledem k tomu, že byla jediná, odpovídaly tomu i vysoké ceny.

Naše ceny byly příznivé pro maminky a zároveň vznikl další, i když nevelký přínos do pokladny našeho MC.

Firmy

Samozřejmě jsme se dále snažily najít nějaký větší zdroj příjmů. V první řadě jsme obešly místní větší firmy a požádaly jejich vedení o nějaký příspěvek. V první firmě jsme získaly 3000,- Kč a ve druhé 10 000,- Kč. Myslím, že pro firmy se zahraniční majetkovou účastí (obě) to není mnoho, ale nám to v té době pomohlo.

Viděly jsme ale určitou neochotu a nedůvěřivost, která možná byla přirozená, když si uvědomíme, že jsme byly „jen neznámé tváře žádající o peníze“.

Nadační podpora

Zlomovým okamžikem pro naši neziskovou organizaci bylo získání informace od pracovnice Městského úřadu (která se pohybuje v oblasti žádostí o granty), že Nadace VIA spolu s partnerem Procter & Gamble vyhlašuje výzvu k podávání žádostí o grant pro podporu Mateřských center. Podmínkou ale bylo členství v Síti mateřských center.

Síť mateřských center je občanské sdružení vzniklé v roce 2001 na základě potřeby mateřských center, která vyplynula ze zkušeností jejich dlouhodobé spolupráce. Síť poskytuje svým členům podporu a metodické vedení, pomáhá vzniku nových MC. Síť koordinuje

společné projekty a kampaně MC v České republice, pořádá semináře a konference. Síť spolupracuje se státními i nestátními organizace, se státní správou a samosprávou i se zahraničními subjekty podobného zaměření.

Předsedkyně Sítě MC je paní Rut Kolínská, která je členkou Rady vlády pro rovné příležitosti žen a mužů. Členem Sítě se může stát mateřské centrum, které je otevřené a dostupné všem sociálním skupinám bez ohledu na původ a rasu a fungující na principu svépomoci.

Vzhledem k určitým požadavkům Sítě MC na své členy je členství v této organizaci zárukou určité kvality poskytovaných služeb i pro další partnery.

Hned jsme zahájily proces vstupu do Sítě MC. Od žádosti o přijetí a návštěvy krajské koordinátorky uplynulo 6 týdnů a my měly několik posledních dnů na podání žádosti o grant.

Formuláře žádostí jsou zpravidla dostupné ke stažení z internetu. Je to často i podmínka pro zpracování přijaté žádosti. Žádost musí být na předepsaném formuláři. Formulář je několikastránkový (např. 7 stran)

Obsahuje informace o žadateli :

- jeho sídlo, telefon,
- statutární zástupce a jméno osoby zodpovědné za realizaci projektu,
- způsob spolupráce s místní samosprávou atd.

Další otázky směřují na samotný projekt:

- co je cílem projektu,
- pro koho je určen,
- důvody (motivy) jeho uskutečnění,
- jak se bude při jeho realizaci postupovat,
- časový rozpis,
- personální obsazení – kdo se bude podílet.

Nedílnou částí žádosti o grant je vždy **rozpočet projektu**. Zde se musí vytvořit podrobný rozpis jednotlivých nákladů :

- osobní náklady,
- materiálové náklady,
- nákup služeb,

- jiné náklady.

Jednotlivé náklady musí být specifikovány a rozepsány do podrobnějších položek.

Tato část žádosti je asi nejobtížnější.

Především vzhledem k nulovým předchozím zkušenostem a také vzhledem ke skutečnosti, že jsme musely připravit rozpočet projektu, který jsme nikdy předtím nerealizovaly, bylo sestavení rozpočtu nejnáročnější..

Dále nadaci zajímá, jaké budou další možnosti financování projektu a zda bude projekt pokračovat i po vyčerpání grantu.

Častý bývá požadavek **spoluúčasti**. To znamená, že nadace (či jiný dárcce) poskytne část prostředků a další část musí organizace zajistit jiným způsobem. Toto bývá problém především pro začínající neziskové organizace, které nemají zatím žádné vlastní prostředky.

Součástí žádosti o grant jsou přílohy, bez kterých by žádost nemohla být přijata. Jsou to Stanovy (či doklad o přidělení IČ), zápis z ustanovující schůze, fotografie, partnerské smlouvy apod. – dle požadavků nadace.

Vyplněnou žádost se všemi přílohami je třeba doručit na adresu sídla nadace **do určeného data**. Žádosti doručené po datu nebudou přijaty.

Žádost našeho MC o grant na **projekt s názvem „Vybavení a zkvalitnění služeb Mateřského centra – Človíček NEBOJSA, o. s.“** byla podána se všemi přílohami včas. K žádosti byl připojen dopis pro členy hodnotící komise, kde jsme se předem omlouvaly za případné chyby způsobené naší nezkušeností.

Během následujících několika dnů se Radě sdružení naskytla možnost podat další grant. Jednalo se o stejnou nadaci, ale jiného partnera - Nadace VIA a partner Trust for Civil society in Central and Eastern Europe.

Tuto žádost nakonec vyplnila hospodářka sdružení. S potřebnými přílohami byla žádost zaslána na adresu sídla Nadace VIA.

Oba podané granty byly úspěšné. Na projekt „Vybavení a zkvalitnění služeb Mateřského centra – Človíček NEBOJSA, o.s. bylo MC přislíbeno 51 800,- Kč a současně na druhý projekt zaměřený na rozvoj dárcovství a filantropie částka 63 000,- Kč.

Za několik dnů přišla **Smlouva o poskytnutí nadačního příspěvku**. Jedno podepsané a orazítované vyhotovení bylo podle instrukcí vráceno do nadace a ona potom hned zaslala peněžní plnění na účet naší neziskové organizace.

MC získalo připsané prostředky ve výši 100 000,- Kč na běžný účet.

Získání peněžní podpory je vázáno na **splnění podmínek**. Peníze mohou být použity jen **k účelu stanovenému v rozpočtu**, tedy nemohou být vyčerpány na jinou potřebnou záležitost. Po dohodě s nadací je možné domluvit se rovněž na změnách v rozpočtu.

O použití svěřených prostředků je třeba vést oddělenou evidenci a předložit nadaci Závěrečnou (nebo i Průběžnou) zprávu o projektu spolu s vyúčtováním přijatých prostředků. Nevyčerpané prostředky se vrací na účet nadace.

Všechny tyto i další podmínky jsou uvedeny ve Smlouvě.

Je třeba například uvádět logo a název nadace a jejího partnera na všech reklamních materiálech. Dále je zákonnou povinností podat daňové přiznání k dani darovací, kde se uvedou všechny dary, které byly organizaci poskytnuty. Jedná se o osvobozené příjmy, které se na Finančním úřadě jen evidují.

Organizace, které byly vybrány a podpořeny Nadací VIA a jejími partnery, dostaly „jako bonus“ zdarma možnost dvou školení. Téma prvního je Fundraising. Také byla možnost získat poukázky na 4 tisíce korun, určených na individuální vzdělávání nebo nákup odborné literatury.

6.6. Potřeba zaměstnance

V té době – říjen 2007 – členky MC začaly pociťovat únavu. Viděly jsme, že není možné trávit celý den v prostorách MC, po nocích vyplňovat žádosti o granty, vést pokladnu a radostně vést kroužek pro maminky a pak ještě vytřít podlahu.

MC se potýkalo s dalším problémem a to sice s otvírací dobou. Chyběla možnost, aby si maminky s dětmi přišly pohrát a popovídat jen tak, bez předem připraveného programu. Chyběl nám zaměstnanec, který by ráno odemkl, odpoledne zamkl a byl přítomen, aby vybíral poplatky a také například uklidil.

Plat a platby na sociální a zdravotní pojištění byla pro MC částka nedostupná a přitom by byla potřeba platit jí každý měsíc.

Přes informační „kanály“ Síť mateřských center se MC dozvědělo, že existuje možnost získat pracovníka placeného Krajským úřadem práce.

Po informaci na úřadu práce byla MC doporučena paní v částečném invalidním důchodu, která byla evidována na úřadu práce šest měsíců. Byla nám doporučena jakožto paní, která by splňovala podmínky kladené na koordinátora aktivit MC.

Byla podána žádost k místně příslušnému Krajskému úřadu práce. Jedná se o formulář s 5 přílohami. Je třeba doložit, že MC nemá nedoplatky na daních (u Finančního ani Celního úřadu) a nedoplatky na zdravotním ani sociálním pojištění a další přílohy.)

Žádost byla kladně vyřízena a od 1. listopadu 2007 MC mělo na 3 měsíce zajištěnou pracovní sílu na 6,5 hodiny denně. Převážnou část mzdových nákladů nesl Úřad práce.

Zaměstnáním pracovnice vznikla ovšem také nutnost registrace na Správě sociálního zabezpečení a u Zdravotní pojišťovny.

MC s novým zaměstnancem uzavřelo Pracovní smlouvu, pravidelně vyplácelo mzdu, zasílalo výkazy na OSSZ a Úřad práce a zdravotní pojišťovnu a samozřejmě hradilo tyto částky příkazem k úhradě.

Po 3 měsících MC požádalo o prodloužení smlouvy Krajský úřad práce, který žádosti vyhověl na dobu dalších 9 měsíců.

Chtěla bych napsat, že jsme za naši paní zaměstnankyni velmi vděční. Návštěvnost našeho MC se zvýšila díky tomu, že jsou tam od rána do 14.00 hodin otevřené dveře a taky díky tomu, že paní je společenská a hovorná a maminky tam za ní často chodí si jen tak popovídat o každodenních potížích. Je velkou pomocí při různých akcích, kdy je třeba zajistit a zorganizovat občerstvení, a hlavně pozorně a odpovědně dohlíží na vybírání plateb od návštěvníků naší neziskové organizace. A to vše kromě běžného úklidu a hlídání dětiček, které ji mají také velmi rády.

6.7. Město Trhové Sviny – partner neziskového sektoru

V lednu 2008 MC podle nových podmínek, schválených zastupitelstvem města, požádalo o dotaci z městského rozpočtu. Vyplnění žádosti bylo jednoduché. Stanovena byla časová lhůta pro podání žádostí i povinné přílohy.

MC požádalo o cílovou částku 50 000,- Kč, která byla schválena. Do 30.11. 2008 bylo třeba provést vyúčtování a doložit kopie originálních dokladů.

V červnu MC zažádalo znovu o částku 40 000,- Kč. Opět byla částka schválena a opět jsme uzavřely Smlouvu s nutností finančního vypořádání k 30.11.2008.

6.8. Grant od Krajského úřadu

V březnu 2008 MC dále vyplňovalo žádost o grant od Krajského úřadu v Českých Budějovicích. Jednalo se o podporu Mateřských center. V tomto projektu si MC především stanovilo jako prioritu vzdělávání maminek a také zavedení telefonu a samostatné internetové stránky.

Vyplňování této žádosti bylo Radu sdružení do té doby nejsložitější. Bylo třeba instalovat na vlastním počítači speciální program EZOP, ve kterém se příslušná žádost o grant vyplňuje. V tomto případě byla Rada sdružení vděčná za pomoc, kterou nám poskytla pracovnice z Městského úřadu.

I tato naše žádost byla vyřízena kladně. V tomto projektu byla ale kromě spoluúčasti i podmínka, že nám nějaká část bude proplacena až po profinancování. Takovýto způsob platby je velmi nevýhodný zvláště pro začínající organizace, které ještě nemají finance na překlenutí určitého časového úseku.

V rámci tohoto projektu byly zahájeny kurzy německého a anglického jazyka na úrovni začátečníci a mírně pokročilí. Dále MC rozšířilo své kroužky pro děti o výuku hry na zobcovou flétnu.

6.9. Žádost o grant – místní akční skupina Sdružení růže

Během června 2008 se Rada sdružení dozvěděla o vyhlášení 1. výzvy k podání žádostí o dotaci na realizaci projektů v rámci opatření IV.I.2 Realizace místní rozvojové strategie. Bylo třeba vyplnit formulář Žádosti, Osnovu projektu a přiložit přílohy jak povinné, tak nepovinné.

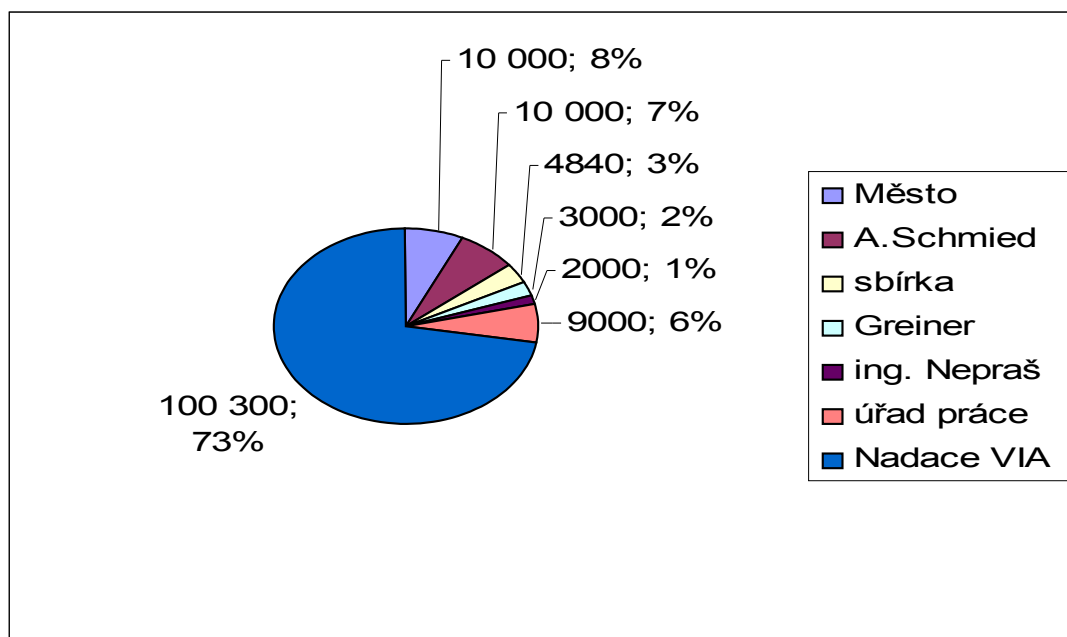
V tomto projektu jsme předložily plán výstavby menšího venkovního dětského hřiště v blízkosti našeho Mateřského centra.

Vyplňování této žádosti bylo zase jiné a náročné, bylo třeba uzavřít Partnerskou smlouvu s Městem Trhové Sviny, které nám pronajalo pozemek, na němž by (po schválení dotace) mělo hřiště stát, a zároveň slíbilo finanční spoluúčast.

V tomto projektu bylo třeba zajistit i určité množství dobrovolnické práce při budování hřiště. Největším problémem nakonec byla nutnost nejprve profinancovat částku 280 000,- Kč, která bude zpětně proplacena. Na tento projekt bylo třeba vyřídít úvěr od Komerční banky, u kterého se ručitelem stalo Město Trhové Sviny.

Budování hřiště začne dle plánů v dubnu 2009 výstavbou oplocení.

Graf č. 3: Příjmy za rok 2007

Zdroj: Vlastní šetření

6.10. Aktivita členů občanského sdružení

V této době vyvrcholil určitý problém, který se s organizací „táhl“ od počátku. Občanské sdružení má k 1. září 2008 třicet členů. Všichni mají samozřejmě stejná práva i povinnosti dle Stanov, ale ve skutečnosti se aktivita jednotlivých členů nedá srovnat. Na členské schůzi bylo rozhodnuto alespoň částečně vyrovnat tento nepoměr dvěma možnostmi placení členského příspěvku na další rok. Částka 300,- Kč na aktivní členy, kteří se zavážou odpracovat alespoň 5 hodin pro MC, a částku 500,- Kč pro členy, kteří se z různých důvodů nemohou nebo nechtějí dobrovolně zapojovat do činnosti MC.

6.11. Výměna členů i statutárních orgánů

Tak jako všech firmách a organizacích došlo i v Mateřském centru – Človíček NEBOJSA, o.s. k výměně lidí přirozeným způsobem. Vzhledem k tomu, že členkami občanského sdružení jsou stejně jako v Radě sdružení (statutárním orgánu o. s.) jsou ženy na rodičovské dovolené, přišla nevyhnutelně chvíle, kdy některé členky v souvislosti s nástupem do zaměstnání již nemohly být tak aktivní nebo se svého členství z jiných důvodů vzdaly.

V MC jsem vykonávala funkci hospodářky sdružení s právem (i povinností) jednat za sdružení, na starosti jsem měla zaměstnanecké písemnosti a vedení pokladny. Byla jsem osoba zodpovědná za projekt, to znamenalo, že jsem půl roku řídila projekt, aby probíhal dle stanoveného harmonogramu a rozpočtu, vypracovala jsem průběžnou i závěrečnou zprávu. Vedla jsem anglickou školičku pro děti, byla jsem ta, která připravuje podklady pro zaúčtování a jedná s externí účetní, byla jsem osoba většinou píšící novinové články o našem MC a také jsem se účastnila prodávání perníčků a našich reklamních předmětů na Trhosvinenské pouti a dalších aktivit v MC. Přes léto jsem vyučovala angličtinu pro dospělé začátečníky (na dohodu o provedení práce) .

V této době jsem se rozhodla odejít z Rady sdružení. Za zkušenost s vedením této organizace jsem velmi vděčná a nelituji, že jsem dělala to, co bylo nutně třeba.

Aktivní členkou občanského sdružení zůstávám dál, ale činnosti, kterých se účastním, si obezřetně vybírám.

6.12. Práce s veřejností

Od vzniku Mateřského centra si Rada sdružení uvědomovala nutnost „dát o sobě vědět“. S úspěchem se MC prezentovalo v každém vydání Trhosvinenských listů článkem o aktivitách probíhajících v centru. Rovněž v Českobudějovických listech vyšlo několik článků o MC – o okolnostech jeho vzniku, reportáž ze slavnostního otevření, pravidelně vychází náš program po jednotlivých dnech v rubrice Mateřská centra.

Víme, že tato část práce nesmí být příliš v pozadí, a proto o.s. zadalo výrobu webových stránek našeho MC. Stránky jsou hotové, pouze se podle potřeby aktualizují.

Zvu Vás k jejich návštěvě na adrese: www.clovicknebojsa.eu, kde je vyvěšen náš pravidelný program, zápisy ze schůzí i fotografie z akcí.

7. Závěr

Neziskové organizace jsou nedílnou součástí národního hospodářství i v České republice. Mají nezastupitelnou úlohu při vytváření odpovědné občanské společnosti. Obzvláště občanská sdružení – jakožto občanská aktivita „obyčejných lidí“, jsou velkým přínosem všude tam, kde vznikají. Ukazují, že lidem není lhostejné jejich okolí – životní prostředí, situace sociálně slabých, nedostatek příležitostí ke vzdělávání a podobně. Jednou z forem neziskových organizací je i občanské sdružení, které vzniká registrací u Ministerstva vnitra ČR. Velmi důležitým dokumentem jsou stanovy organizace, kde jsou upraveny zásadní otázky fungování sdružení.

Pro samotnou existenci neziskových organizací, tedy i občanského sdružení, je nezbytné nalézt zdroje financování činnosti. Jsou to především dary jednotlivců, firem, veřejné sbírky pořádané v souladu s platnou legislativou. Dalším důležitým zdrojem financí jsou nadační příspěvky a dotace z územních samosprávných celků a ministerstev. V neposlední řadě jmenujme i podporu zprostředkovanou Místními akčními skupinami.

Mateřské centrum – Človíček NEBOJSA, o. s., které vzniklo v malém jihočeském městě Trhové Sviny iniciativou několika žen na rodičovské dovolené, nezměnilo svět politiky ani nezpůsobilo nárůst na světových burzách. Přece však změnilo atmosféru ve městě poznamenaném ateistickým vedením minulého režimu i špatnou infrastrukturou venkova.

Toto konkrétní občanské sdružení muselo řešit od pořádku své existence podobné otázky jako všechny neziskové organizace – členskou základnu, vlastní prostory, zaměstnance. I zde bylo hlavním problémem vytvoření portfolia finančních zdrojů tak, aby byla zajištěna podpora činnosti, která spočívá ve vytvoření zázemí pro rodiče s dětmi a rozvoj jejich osobností.

Zdrojů financování neziskových organizací je velký počet. Náročné je identifikovat je a splnit předepsané podmínky pro jejich získání. V současné době je i v této oblasti velká konkurence. Pro vedoucí pracovníky neziskových organizací bylo tedy životně důležité naučit se vyplňovat žádosti o granty a dotace a i jinak se orientovat v problematice fundraisingu. Se zvyšující se schopností řídicích pracovníků klesla pravděpodobnost získání podpory od některých nejvíce využívaných subjektů až o desítky procent. Je tedy nezbytné zabývat se hledáním finančních zdrojů stále intenzivněji.

Velkou pomocí při hledání finančních zdrojů představuje Grantový kalendář. Grantový kalendář je přehled aktuálních uzávěrek grantových či výběrových řízení a programů, ve

kterých mají české neziskové organizace možnost žádat o poskytnutí finančních prostředků na své projekty. Distribuce je realizována například prostřednictvím [Klubu Neziskovky.cz](http://KlubuNeziskovky.cz).

Důraz v oblasti financování neziskové organizace je kladen na to, aby v případě získání účelově poskytnuté podpory byla tato využita skutečně důsledně dle podmínek dárce a v souladu s rozpočtem projektu.

Je otázkou, zda stále složitější administrativa spojená s řízením projektů ponechává dostatek prostoru pro hlavní činnost neziskových organizací:

„přinášet obecný prospěch, tedy výsledky, z nichž se tak či onak mohou těšit všichni.“

8. Summary

Title of dissertation: „ Founding of a non governmental, non profit organisation (a civic association) and its initial running, ways of financing and most common issues“.At the beginning the dissertation focuses on the non profit sector as a whole, its definition, diversification, reasons for founding non profit organisations and their place in a democratic civic society.

There is also a separate section summarizing the history of the non profit sector in the Czech Republic. The dissertation then goes on to discuss the founding process of non profit organisations in the current legislative situation, the running of these organisations and some initial issues. The focal point of the dissertation is in finding ways of financing non profit, non governmental organisations. The main ways of financing include public collections, foundation support, support received from regional self-governing areas and governmental departments, local action groups and also profit gained by organisations' activities.

The practical part of the dissertation then describes the founding of the Mother Centre – Človíček NEBOJSA, c.a. in 2007 in the small town of Trhové Sviny located in South Bohemia. Through the initiative of a few ladies on maternity leave the organisation was founded, providing facilities and a meeting place for parents on parental leave and their children. The author describes from her own experience the reasons for founding the association, the founding process, initial problems and finding ways of financing the project. In the attachment, there are photographs and charts and a completed application form for a grant from the Rural Development Programme.

9. Seznam použité literatury:

1. Horton M. : „The Worldwide Fundraiser’s Handbook“ s přílohami a doplněními Nadace VIA
2. Růžičková, R.: Neziskové organizace, vznik – účetnictví – daně, Anag, Olomouc, 2007,137 s., ISBN 978-7263-404-0
3. Pavlák, M.: Lidské zdroje a fondy EU, ASPI, 2006
4. Petrlíková , B.: Nevýdělečné organizace a fyzické osoby účtují, ASPI, Praha, 2006, 128 s., ISBN 80-7357-183-8
5. Průša, L.: Ekonomie sociálních služeb, ASPI, Praha, 2007, 180 s., ISBN
6. Stuchlíková H., Komrsková S.,: Zdaňování neziskových organizací, Anag, 344 s., 2008, ISBN
7. Nadace VIA: URL: <http://www.nadacevia.cz>
8. Neziskovky: URL:[http:// www.neziskovky.cz](http://www.neziskovky.cz)
9. Město Trhové Sviny: URL: [http:// www.tsviny.cz](http://www.tsviny.cz)
10. Zákon č.83/1990 Sb. O sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
11. Kolínská , R.: Mateřská centra, hnutí Pražské matky, Praha, 1995,172 s. ISBN 80-901864-0-8
12. České centrum fundraisingu: URL: <http://www.fundraising.cz>
13. Malach A. a kol.:Jak podnikat po vstupu do EU, Granada, Praha, 2005, 524 s., ISBN 80-247-0906-6
14. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
15. Veřejné sbírky : URL: <http://www.verejnesbirky.cz>
16. Fórum dárců: URL: [http:// www.donorsforum.cz](http://www.donorsforum.cz)
17. Wikipedie – otevřená encyklopedie: URL: <http://www.cswikipedia.org>
18. Informační portál jihočeského regionu: URL:<http://leader2007.eu>
19. Fondy Evropské unie: URL: [http:// strukturální-fondy.cz](http://strukturální-fondy.cz)
20. Nadace OSF Praha: URL: [http:// osf.cz](http://osf.cz)
21. Anderle, P.: Útržky z historie občanské společnosti, Občanské sdružení Vlastenecký poutník, Budišov nad Budišovkou, 2002

10. Seznam grafů

Graf č. 1 – Důvody finančních příspěvků	str. 22
Graf č. 2 – Top 10 firemních filantropů	str. 25
Graf č. 3 – Příjmy MC za rok 2007	str. 41

11. Seznam příloh:

Fotografie č. 1 – Cvičení s miminky v budově Církve bratrské

Fotografie č. 2 – Výzdoba a úpravy vlastních prostor

Fotografie č. 3 – Šipkovaná s MC z června 2008

Fotografie č. 4 – Bazárek dětských potřeb v listopadu 2008

Článek v Trhosvinenských listech z listopadu 2007

Pravidelný program centra – plakátek z března 2008

Ukázka plakátku na angličtinu pro děti

Graf – dotazníková akce : Důvody k návštěvě MC

Osnova projektu z Programu rozvoje venkova

Fotografie č. 1 – Cvičení s miminky v zapůjčených prostorách Církve bratrské

Fotografie č. 2 – Výzdoba a úpravy v nových vlastních prostorách na poliklinice

Fotografie z výletu v červnu 2008

Fotografie z bazárku dětských potřeb z listopadu 2008

Letáček s upoutávkou na angličtinu pro děti

V Mateřském centru – Človíček NEBOJSA, o.s.

Každou středu(every Wednesday)

Od 15.30 hodin(we start at 15.30 p.m.)

ANGLIČTINA PRO DĚTI **(ENGLISH FOR KIDS)**

VHODNÉ PRO DĚTI 4 – 6 LET

VYUČUJE SE FORMOU HRY

UČÍME SE : COLOURS – BARVIČKY

ANIMALS – ZVÍŘÁTKA ♣

PARTS OF THE BODY – ČÁSTI TĚLA

SONGS– PÍSNÍČKY ♥ ♥

CENA: 50 KČ/40 ČLEN MC

Novinky z Mateřského centra ČLOVÍČEK NEBOJSA, o. s.

Vážení spoluobčané,

nastal pomalu konec listopadu a Mateřské centrum – Človíček NEBOJSA, o.s., bylo zastíženo v pilné práci. Naše pravidelné aktivity úspěšně pokračují, jsou dostatečně navštěvované a my z toho máme radost.

Chtěly bychom Vás upozornit na některé změny a „novoty“. Již dvakrát se v pondělí od 15.30 konalo „tvořeníčko“ aneb výtvarná výchova pro malé děti. Děti se učí zajímavé a přitom velmi jednoduché techniky např. na výrobu přáníček apod. Srdečně zveme všechny děti a jejich rodiče. Vhodné pro děti od 2 let do 7.

Další změnou je, že čtvrteční cvičení Pilates se koná od 18 hodin a po něm v 19 hodin bude hodina anglického jazyka s rodilým mluvčím – Markem Nygaardem z Minnesoty v USA. Dále bychom znovu pozvaly všechny těhotné (s fyziologicky probíhajícím těhotenstvím) na páteční cvičení pro těhotné a následující přednášky, které probíhají.(s vědomím a souhlasem čes-

kobudějovického primáře ženského oddělení MUDr. Sába.) .

Všimly jsme si, že se o nás ve městě mluví. To je dobře. Všude, kde se něco děje, je živo a mluví se. Jen některé „zaručené“ informace se trochu podobají pomluvám. Nebudeme je řešit, ale je třeba napsat, že jakékoli dotazy v záležitostech MC uvítáme na našem e-mailu: clovicekNEBOJSA@email.cz nebo na telefonech uvedených na všech našich letáčcích.

Všechny prostředky, vybrané při našich aktivitách, jsou určeny na úhradu provozních nákladů – hned v prosinci budeme např. platit částku vyšší než sedm tisíc korun za el. energii, vodu, topení atd.

V minulém článku jsme Vás informovali o tom, že máme první zkušenosti s fundraisingem, tj. získáváním financí pro náš projekt. Podali jsme dvě žádosti o grant a v obou případech jsme byly úspěšné. A proto budeme moci pro naše občanské sdružení zakoupit některé důležité věci, a to z prostředků Nadace VIA a jejího partnera firmy Procter & Gamble.

Bude to například zamykací skříně, počítačový stolek, poličky. Další prostředky, získané od Nadace VIA a partnera Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, budou také účelově použity - například na financování odměn v anketě (či soutěži), kterou právě vyhlášíme, viz níže.

Takže milé veřejné mínění, jsi vrtkavé a nestálé a někdy spravedlivé a často ne. Dáváme se ti „napospas“. Jak řekl jeden pan ředitel základní školy kdesi, kde nově zavedli předmět Etická výchova: „Chceme děti naučit udělat pro někoho něco dobrého a nečekat, že za to něco hned dostanou“. A to je přesně to, co chceme naučit nejen děti školou povinné, ale i děti ještě školou nepovinné, jejich rodiče a především samy sebe. Ono se to nakonec vždycky vyplatí.

Vážení občané trhosvinenští, mějte hezkou zimu a zachovejte nám svou přízeň.

Mateřské centrum - Človíček NEBOJSA, o.s. za finanční podpory partnerů:

Trust for Civil Society
in Central & Eastern Europe

vyhláší anketu :
Dobrovolník roku 2007
a dále
Sponzor roku 2007

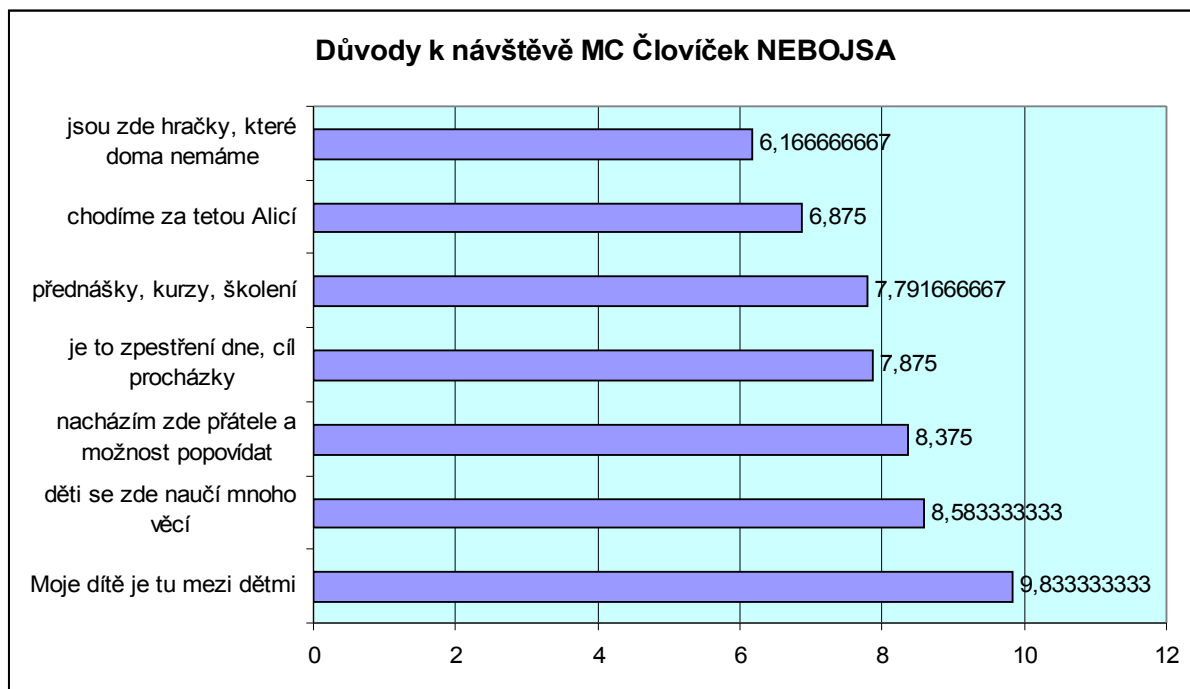
Své podepsané (výjimečně i anonymní) nominace prosím zasílejte na náš výše uvedený e-mail a nebo vkládejte do „urny“ umístěné v Mateřském centru. U vámi vhozené nominace uveďte jméno nominovaného a důvod nominace. Každý má neomezený počet hlasů. Celá akce bude uzavřena dne 21.12.2007 v 16 hodin.

Slavnostní vyhlášení bude oznámeno v příštích Trhosvinenských listech.

Bližší informace na letáčcích a přímo v Mateřském centru – Človíček NEBOJSA, o.s.

*Za Radu sdružení:
Kateřina Špírková*

Výsledky dotazníkové akce konané v polovině ledna 2009 mezi nejpravidelnějšími návštěvnicemi Mateřského centra – Človíček NEBOJSA, o.s.

Celkový počet dotázaných 24

Průměrný věk dotázaných 30,7

Průměrný počet dětí na 1 matku 1,25

Průměrný věk dětí (maminek, které odpovídaly v dotazníku) 28,19 měsíců tj. 2 roky a 4 měsíce